

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09460/2015-ERU
Č. j. 09460-8/2015-ERU

V Ostravě dne 3. května 2016

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-09460/2015-ERU zahájeném dne 26. října 2015, z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, společností **Povodí Moravy, s. p.**, se sídlem, Dřevařská 932/11, Veverí, 602 00 Brno, IČO: 708 90 013, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost Povodí Moravy s. p., se sídlem Dřevařská 932/11, Veverí, 602 00 Brno, IČO: 708 90 013 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 14. listopadu 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Přerov městská část Popovice na ulici U Trati údržbu břehu koryta toku Vinarský potok, při které došlo prostřednictvím traktoru s příkopovým ramenem a mulčovací hlavou s kotoučovou pilou k poškození kapákové armatury odvodňovače plynu (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**
- II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29815.
- III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29815.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 25. března 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 25. května 2015 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 02910-15/2015-ERU.

II. Kontrolní zjištění

Z Protokolu o kontrole ze dne 25. května 2015 č. [REDAKCE], č. j. 02910-15/2015-ERU, vyplývá, že účastník řízení prováděl dne 14. listopadu 2014 v obci Přerov městská část Popovice na ulici U Trati údržbu břehu koryta toku Vinarský potok, při které došlo prostřednictvím traktoru s příkopovým ramenem a mulčovací hlavou s kotoučovou pilou k poškození plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození středotlakého plynovodu bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného (příslušný PDS) číslo hlášení v SAP [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2014 a Protokolu o skutečné technologické ztrátě zemního plynu při odtakování PZ ze dne 15. listopadu 2014 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 676,753 m³. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky žádnému zákazníkovi.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole uplatnil účastník řízení námítky, a to podáním ze dne 8. června 2015. Účastník řízení konkrétně namítal, že (i) Úřad postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy, jelikož nevezal v úvahu důkazy předložené účastníkem řízení, které jsou nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Úřad se zejména nezabýval otázkou, zda účastník řízení skutečně za správní delikt odpovídá, zda k poškození plynárenského zařízení nedošlo pouze v důsledku neplnění povinností vyplývajících z energetického zákona pro vlastníka a provozovatele plynárenského zařízení, který má povinnost dle ust. § 59 odst. 8 písm. a) energetického zákona zajistit bezpečný provoz, údržbu a obnovu distribuční soustavy. (ii) V této souvislosti Úřad nevezal v úvahu ani důkazy předložené účastníkem řízení při jednání, a to fotodokumentaci pořízenou na místě samém o nedostatečné ochraně vývodů odvodňovače a jejich označení. (iii) Úřad se nezabýval otázkou, zda účastník řízení mohl skutečně vědět, že se nachází v ochranném pásmu vysokotlakého plynovodu, a zjistit, že v prostoru provádění prací se nachází odvodňovač plynu, a to zejména s ohledem na skutečnost, že v případě sečení travního porostu není povinností žádat o stanovisko provozovatele dotčených sítí nebo o vytyčení ochranných pásem plynárenského zařízení, jelikož sečení trávy i za použití mechanizace nepředstavuje činnost, která by bez dalšího mohla ohrozit řádně označené plynárenské zařízení. Umístění plynárenského zařízení v předmětné oblasti není zřejmé ani z dostupných informací katastru nemovitosti. Účastník řízení porušení povinností spatřoval na straně provozovatele plynárenského zařízení, který v rozporu s technickou normou č. [REDAKCE], [REDAKCE] neprovedl řádné osazení a zabezpečení odvodňovače v terénu. V důsledku tohoto pochybení na straně provozovatele došlo při řádném plnění povinností správce toku

spočívajících v sečení travního porostu u vodních toků a údržbě vodního díla k poškození plynárenského zařízení.

Dne 7. července 2015 bylo účastníku řízení doručeno Vyřízení námitek proti protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 25. května 2015, které byly zamítnuty jako nedůvodné.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 02910/2015-ERU, který byl vložen do správního spisu dne 21. října 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 26. října 2015 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz č. j. 09460-3/2015-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona uložena pokuta ve výši 15 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 26. října 2015.

Dne 3. listopadu 2015 byl Úřadu doručen odpor proti příkazu, v němž účastník řízení namítal, že nesouhlasí se závěry v příkazu uvedenými.

Dne 4. prosince 2015 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry č. j. 09460-5/2015-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníkovi řízení doručeno 4. prosince 2015.

Dne 11. prosince 2015 bylo účastníkovi řízení umožněno nahlédnout do správního spisu, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o nahlédnutí do spisu, č. j. 09460-6/2015-ERU.

Dne 21. prosince 2015 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření účastníka řízení, v němž uvedl, že nezpochybňuje popis činností a následků uvedených v Protokolu o ohledání místa činu č. j. [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2015 či Protokolu č. [REDAKCE] ze dne 25. května 2015. V daném případě není pochyb o tom, že účastník řízení prováděl práce na údržbě koryta vodního toku Vinarský potok a že při této činnosti došlo k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení je však přesvědčen, že u jeho jednání je beze zbytku naplněn liberační důvod uvedený v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona a tudíž za negativní následky jednání, v nichž je spatřováno naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona, neodpovídá. Účastník řízení má za to, že Úřad v rámci správního řízení nesprávně vyhodnotil zjištěné skutečnosti a došel k mylnému závěru o odpovědnosti za spáchání správního deliktu. K tomuto přesvědčení vede účastníka řízení skutečnost, že se Úřad vůbec nezabýval konkrétními okolnostmi jednání a nevezal vůbec v potaz situaci na místě samém. Že tomu tak nebylo v rámci kontrolního řízení, účastník řízení nenapadá a nerozporuje, neboť výsledkem kontrolního řízení bylo

pouze zkonstatování průběhu jednání a jeho následků. V rámci správního řízení by měl Úřad vzít v patrnost i konkrétní specifické okolnosti daného případu, aby mohl relevantně posoudit, zda byly naplněny všechny znaky deliktu a odpovědnosti za něj, a to včetně případného naplnění liberačních důvodů. Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona uvádí, že „Právník osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila“. Z formulace „...úsilí, které bylo možno požadovat...“ naprosto jasně vyplývá nutnost přihlídnout ke konkrétním okolnostem skutku, protože při různých okolnostech skutku bude vyžadována i různá míra požadovaného úsilí k zabránění negativních následků. A v různých případech bude různě vyhodnoceno i naplnění liberačního důvodu. Nelze jednání paušalizovat, jak vyplývá z přístupu Úřadu, v tom smyslu, že jakákoli činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení je apriori protiprávní, nastane-li jejím provedením negativní následek.

Účastník řízení v rámci kontrolního řízení upozornil na skutečnost, že plynárenské zařízení, konkrétně kapáková armatura odvodňovače plynu nebyla v terénu řádně označena. Označení plynárenských zařízení v terénu neupravuje obecně platný právní předpis. Relevantními předpisy, které jsou v praxi považovány za „úsus“ v tomto smyslu jsou normy [redacted] Technická pravidla pro plynovody a přípojky z oceli s nejvyšším provozním tlakem do 100 barů včetně a [redacted] Technická pravidla pro označování plynovodů, přípojek a jejich příslušenství. Druhá z norem jasně stanoví, že odvodňovač má být označen černožlutým sloupkem umístěným v bezprostřední blízkosti zařízení a velkou tabulkou umístěnou na viditelném místě a upevněnou trvanlivým způsobem [viz čl. [redacted], [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] normy [redacted]]. Samotný vývod odvodňovače musí být dle první z uvedených norem ochráněn betonovou skruží nebo jiným vhodným způsobem a patřičně označen (viz čl. [redacted] normy [redacted]). Ani jedno z uvedených nebylo v tomto konkrétním případě splněno. Na otázku proč tomu tak bylo, zřejmě odpovídá výpověď příslušných pracovníků na místě poškození po jejich příjezdu, kdy účastník řízení sdělili, že se jedná o historický a v současné době nepoužívaný odvodňovač z období používání svítiplynu, do jehož případné rekonstrukce nebo odstranění jeho správce neinvestuje finanční prostředky. Správce plynárenské sítě tedy nechával v terénu zařízení ležet tak řečeno ladem, bez řádného označení a navíc – ač šlo dle tvrzení pracovníků správce plynárenského zařízení o dlouhodobě nepoužívané zařízení – v něm byl přítomen plyn. V terénu bylo plynárenské zařízení označeno pouze černožlutým sloupkem bez jakékoli tabulky či dalšího informativního či ochranného prvku, což v mluvě výše uvedených norem znamená toliko označení trasy plynovodů (počátek, konec trasy, lomové body apod.) a přípojek v nezastavěném území. Činnost jako je sečení travního porostu nemůže v žádném případě ohrozit či poškodit podzemní vedení plynovodu, proto je v ochranném pásmu podzemního vedení plynovodu prováděna zcela běžně a bez jakýchkoli následků. S přihlédnutím na konkrétní okolnosti případu je naprosto jedno, zda v terénu černožlutý sloupek osazen byl či nikoli, protože ze samotného umístění sloupku nelze bez dalšího v žádném případě předpokládat či dovozovat umístění nadzemní části plynárenského zařízení. Kdyby tomu tak totiž bylo, pak by bylo ad absurdum nutno předpokládat existenci nadzemní části plynárenského zařízení, které není nijak či je nesprávně označeno, v každé jednotlivé situaci a na každém jednotlivém místě a podle toho dále jednat. Pak by ovšem zakotvení liberačního důvodu uvedeného v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona absolutně postrádalo smysl a účel, protože míra úsilí vynaložená k prevenci negativních následků by musela být v každém místě a v každém čase stejná. V konkrétním případě by to zřejmě dle úvahy Úřadu vyjádřené v odůvodnění příkazu znamenalo, že by nejprve celá trasa a plocha určená k sečení musela být podrobně vizuálně zkontrolována a teprve po vyloučení existence jakéhokoli vizuálně zachytitelného nadzemního plynárenského zařízení by mohla být činnost provedena. Tuto domněnku ale připustit nelze. Zákonodárce zakotvil podmínky pro naplnění

liberačního důvodu do energetického zákona právě proto, aby bylo s ohledem na konkrétní okolnosti případu možno posoudit, zda došlo k jeho naplnění či nikoli. Účastník řízení závěrem navrhol, aby Úřad s ohledem na splnění podmínek liberace řízení zastavil.

Z účastníkem řízení předloženého [REDAKCE] druhové členění v plném rozsahu za období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2014 správní orgán zjistil, že účastník řízení vykázal výsledek hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. KO-09460/2015-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Podle Protokolu o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 02910-15/2015-ERU, bylo v rámci zjištěno, že údržbu břehu koryta toku Vinarský potok v obci Přerov městská část Popovice na ulici U Trati, při níž došlo prostřednictvím traktoru s příkopovým ramenem a mulčovací hlavou s kotoučovou pilou k poškození plynárenského zařízení, prováděl zaměstnanec účastníka řízení [REDAKCE]. Tato skutečnost vyplývá rovněž z úředního záznamu, pořízeného Policií ČR, č. j. [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2014.

Účastník řízení na jednání s kontrolním orgánem dne 28. dubna 2015 uvedl, že je v pozici správce vodního toku Vinarský potok a správce vodního díla povinen udržovat tento tok a vodní dílo v kolaudovaném stavu, což zahrnuje mj. údržbu břehových porostů a vegetace tak, aby se nestaly překážkou znemožňující plynulý odtok vody při povodni. Účastník řízení dále uvedl, že na místě narušení plynárenského zařízení byla viditelná pouze signalizační tyč, kterou její zaměstnanec považoval za označení podzemního vedení plynárenského zařízení, v místě tedy nepředpokládal výskyt nadzemních prvků plynárenského zařízení. Účastník řízení se domnívá, že na místě nebylo dostatečně vyznačeno, že se u signalizační tyče nacházejí nadzemní prvky plynárenské soustavy, a že tyto prvky nebyly řádně zabezpečeny v souladu se zvyklostmi a normami, tj. oplocením, skruží, větším počtem signalizačních tyčí nebo výstražnými tabulemi. Účastník řízení dále odkázal na dokument, který mu byl poskytnut odborným revizním technikem „Plynovody a přípojky technická pravidla [REDAKCE]“ a ve kterém je uvedeno, že „Odvodňovače se zajistí proti sedání a zasypou se zeminou jako ostatní potrubí. Jejich vývody musí být chráněny před poškozením např. betonovou skruží nebo jiným vhodným způsobem a označeny podle [REDAKCE].“ Dodržení této normy však správce plynárenského zařízení zařídil až následně, po opravě poškození, což účastník řízení doložil vlastní fotodokumentací. Účastník řízení dále uvedl, že vzhledem k tomu, že se jedná o povrchovou údržbu, nežádal před zahájením prací správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí a následné vytyčení plynárenského zařízení v terénu, neboť pokud by se v rámci údržby mělo vždy žádat stanovisko, jednalo by se v rámci činnosti účastníka řízení o desetitisíce žádostí v každé vegetační sezoně. Zaměstnanec účastníka řízení, [REDAKCE], který prováděl údržbu porostu, při níž došlo k poškození plynárenského zařízení, uvedl, že uvedené místo bylo označeno tyčí s černožlutým šrafováním, v místě byla vysoká tráva a žádný plastový kryt neviděl, a když přešel přes místo, uslyšel cinknutí. Dále uvedl, že když se podíval na místo, uviděl v trávě

u tyče ležící laminátovou obrubu a uvnitř ze země vyčnívala černá litinová trubka, která byla opatřena na konci matkou. Tato matka byla prasklá a lehce odtud unikal plyn.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného (příslušný PDS) číslo hlášení v SAP [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2014 a Protokolu o skutečné technologické ztrátě zemního plynu při odtlakování PZ ze dne 15. listopadu 2014 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 676,753 m³. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky žádnému zákazníkovi.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku.

V. Právní hodnocení

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost. V daném případě není z podkladů ze spisu pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení, kdo prováděl dne 14. listopadu 2014 v obci Přerov městská část Popovice na ulici U Trati údržbu břehu koryta toku Vinarský potok, při kterém došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení k jeho poškození. Ani účastník řízení tuto skutečnost nezpochybnil.

V. I. Námitky účastníka řízení

Účastník řízení namítal, že jsou u něho naplněny liberační důvody podle ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, s ohledem na situaci, která byla na místě samém. Účastník řízení tyto důvody spatřoval v tom, že kapáková armatura odvodňovače plynu nebyla v terénu řádně označena. Zaměstnanec účastníka řízení považoval signalizační tyč za označení podzemního vedení plynárenského zařízení, v místě tedy nepředpokládal výskyt nadzemních

prvků plynárenského zařízení. V této souvislosti účastník řízení poukazoval na normy [redacted] Technická pravidla pro plynovody a přípojky z oceli s nejvyšším provozním tlakem do 100 barů včetně a [redacted] Technická pravidla pro označování plynovodů, přípojek a jejich příslušenství. Druhá z norem jasně stanoví, že odvodňovač má být označen černožlutým sloupkem umístěným v bezprostřední blízkosti zařízení a velkou tabulkou umístěnou na viditelném místě a upevněnou trvanlivým způsobem [viz čl. [redacted], [redacted] [redacted]) [redacted] normy [redacted]]. Samotný vývod odvodňovače musí být dle první z uvedených norem ochráněn betonovou skruží nebo jiným vhodným způsobem a patřičně označen (viz čl. [redacted] normy [redacted]). Ani jedno z uvedených nebylo v tomto konkrétním případě splněno.

Správní orgán k výše uvedené argumentaci uvádí, že skutečnosti uváděné účastníkem řízení nemohou způsobit liberaci účastníka řízení, neboť i když nebyly v dané věci částečně dodrženy podmínky pro označení plynárenského zařízení (podle normy [redacted] čl. [redacted] ochrana betonovou skruží nebo jiným vhodným způsobem, velkou tabulkou umístěnou na viditelném místě podle normy [redacted] čl. [redacted]), bylo toto označeno černožlutým sloupkem, což mělo upozornit zaměstnance účastníka řízení na skutečnost, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Tímto ochranným pásmem se podle ust. § 68 odst. 2 energetického zákona rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Správní orgán poukazuje na to, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena samotným porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. V praxi to znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Zaměstnanec účastníka řízení však pracovní činnost uvedeným způsobem nekonal, když došlo k poškození plynárenského zařízení, a proto je účastníkovi řízení (v rámci objektivní odpovědnosti právnické osoby) kladeno za vinu spáchání uvedeného správního deliktu. Pokud účastníkovi řízení uložením pokuty v tomto řízení vznikne škoda, může se její náhrady domáhat soukromoprávní cestou po správci plynárenského zařízení. Případné nedodržení shora citovaných norem uvedeným správcem nelze však v rámci tohoto správního řízení zohlednit.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

V. II. Materiální stránka správního deliktu

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla

platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu středního rozsahu. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

V tomto případě je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán, jakož i k osobě účastníka řízení. Při hodnocení těchto okolností je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu a přerušení dodávky zákazníkům) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě nízké a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit jako nízkou, a to zejména s ohledem na to, že nedošlo k odpojení žádného konečného zákazníka. Tyto okolnosti snižují závažnost správního deliktu.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu vzniklé škody.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není

evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Z účastníkem řízení zasláného [REDAKCE] druhové členění v plném rozsahu za období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2014 správní orgán zjistil, že účastník řízení vykázal výsledek hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč. Z uvedeného je zřejmé, že účastník řízení je schopen uloženou pokutu zaplatit.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníkovi řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Správní orgán má za to, že uložená pokuta tyto požadavky splňuje.

Po zohlednění všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona správní orgán stanovil pokutu ve výši 15 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty podle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. 0Lhůta pro

podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení